

## DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) išnagrinėjo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso Nr. XII-2603 52 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-210(2), Lietuvos Respublikos darbo kodekso 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-725 ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-784“ projektą (toliau – Projektas) ir informuoja, kad jam pritaria, išskyrus Projekto 3 punkte formuluojamam siūlymui „iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-784 <...>“ ir atitinkamai Projekto 3.1 papunktyje siūlomai naujai Darbo kodekso 138 straipsnio 3 dalies formulotei.

LVK atkreipia dėmesį, kad nepritaria bet kokiam papildomų poilsio dienų išplėtimui, nes tam būtina peržiūrėti ir realiai įvertinti, koks yra bendras tokio pobūdžio poilsio dienų skaičius, kaštai, kokią praktiką taiko ES šalys.

Pažymime, kad suteikiant galimybę daugiau asmenų pasinaudoti papildomos poilsio dienos teise, dar labiau išaugtų darbdavių tiesioginiai kaštai, kurie papildomą poilsio dieną („mamadienį“ ar „tėvadienį“) darbuotojui moka pilną atlyginimą. Projekte nurodyta, kad „siekiant pagerinti darbo sąlygas darbuotojams, auginantiems tik vieną vaiką, ir įvertinus proporcingumo principą, siūlytina nustatyti, kad darbuotojams, auginantiems vaiką iki dvylikos metų, suteikiama viena papildoma poilsio diena per tris mėnesius <...>“. Paminėtina, kad vien šis išplėtimas preliminarai papildomai kainuotų apie 96,74 mln. eurų per metus. Tokie preliminarūs paskaičiavimai atlikti vadovaujantis Statistikos departamento duomenimis, pagal kuriuos vieną vaiką, jaunesnį kaip 12 metų, 2020 m. turėjo 151 tūkst. namų ūkių, taip pat darant prielaidas, kad visų tėvų 2022 metų VDU kaip ir visame šalies ūkyje prognozuojamas 1681,9 Eur, vidutinis darbo dienų skaičius per mėnesį – 21, taip pat darant prielaidą, kad kiekvienas vaikas turi abu tėvus ir kiekvienas iš tėvų pasinaudos suteikiamu „mamadieniu“/ „tėvadieniu“.

Atkreiptinas dėmesys, kad papildomų poilsio dienų skaičius nuolat didėja, todėl valstybė turi nuspręsti, ar ji tas dienas kompensuoja darbdaviams ir taip išlaiko visus darbuotojus vienodai patrauklius darbo rinkoje, ar tiesiog skatina dėl papildomų dienų tartis kolektyvinėse sutartyse. Be to, pastebime tendenciją, kai valstybės valdžios institucijos yra linkusios piktnaudžiauti savo teise kišdamosi į socialinių partnerių susitarimo objektus, realiai neįvertindamos kaštų ir naudos abiems darbo santykių pusėms – tiek darbdaviams, tiek darbuotojams.

LVK nuomone, papildomų poilsio dienų apmokėjimo kaštai neturėtų būti dengiami darbdavių lėšomis, apmokėjimo atsakomybę galėtų prisiimti valstybė, jei per tokių dienų suteikimą šeimos skatinamos turėti daugiau vaikų, siūlomos palankios darbo ir šeimos derinimo sąlygos, kurios iš esmės diskriminuoja vaikų neturinčius darbuotojus. Manome, kad šiuo metu dirbantiems tėvams yra sudarytos geros sąlygos, lyginant su kitomis ES šalimis, kuriose tėvai neturi „mamadienių“/ „tėvadienių“, kaip kad yra Lietuvoje. Tuo pačiu pažymime, kad kartu reikėtų spręsti kvalifikuotos darbo jėgos klausimus ir padėti tiek darbuotojams persikvalifikuoti, tiek darbdaviams, kartu prisidedant prie geriausių specialistų parengimo, o ne tik siūlyti sprendimus, palankius išimtinai vienai grupei, šiuo atveju, dirbantiems tėvams. Ypatingai šiais laikais reikėtų atsakingai planuoti tiek

valstybės biudžeto lėšas, tiek priemones, kurios turi įtakos darbo kaštų augimui, kad darbo vietos kurtųsi ir išsilaikytų Lietuvoje.

LVK siūlo nepriimti skubotų sprendimų, šiuo metu nepritarti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-784, o išanalizuoti, kaip tai reglamentuojama kitose ES šalyse ir, remiantis kitų šalių gerąja praktika, formuluoti siūlymus dėl galimybės iš esmės peržiūrėti papildomų poilsio dienų reguliavimą, jų amokėjimą. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galima išnaudoti kitas Darbo kodekso suteikiamas galimybes turėti papildomų poilsio dienų, pavyzdžiui per sudaromas kolektyvines sutartis.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Prezidentas



Andrius Romanovskis